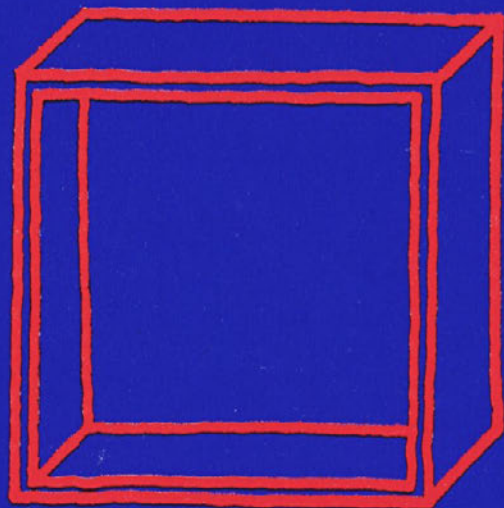

slovensko
ljudsko
gledališče
celje

žmurkovi otroci

Prevod in dramaturgija

Janez Žmavc

Vodja predstave Cveto Vernik - Šepetalka Cecilija Colič - Razsvetljava Bogo Les - Ton Stanko Jost - Slikarska dela Ivan Dečman - Frizerska dela Vera Pristov - Krojaška dela pod vodstvom Emila Gregorna - Odrski mojster Vili Korošec - Tehnično vodstvo Karlo Seles

Režija

Janez Pipan

Scena
Kostumi
Glasba
Lektor
Koreografija
Korepetitor

**Drago Turina
Vera Pollak
Aleš Kersnik
Majda Križaj
Iko Otrin
Edi Goršič**

Oza
Teta-Učiteljica
Špin
Stric-Doktor
Mož v uniformi-Mož s televizije -
Miličnik-General
Vohljač-Šmrk-Predsednik občine-
Odposlanec Združenih narodov

**Jadranka Tomažičeva
Marijanca Krošlova
Matjaž Arsenjuk
Bogomir Veras**

Borut Alujevič

Janez Starina

Žmurkovi otroci

Rainer Hachfeld

... je rekel Žmurko!

Špin in Oza si v svojem ustvarjalnem svetu, ki je istoveten s svetom odraslih, izmislita Žmurka. Žmurko je izziv odraslim. Z njim vztrajata in v tej vztrajnosti in vedno novih iznajdljivostih na novo ovrednotita svet odraslih, podvržeta ga svoji sodbi (in sodbi otrok v dvorani). Kar naenkrat pride na dan vsa neumnost odraslih, njihova neiznajdljivost, neelastičnost, ozko vztrajanje v okorelih družbenih funkcijah, vlogah, s katerimi se sicer v življenju srečujemo na ravni odgovornih osebnosti, tukaj pa so tipični predstavniki določenega porekla »neznosnih odraslih«. Tu pa tam se sicer zdaj temu zdaj onemu nekaj posveti in tako jih otroka pridobivata na svojo stran in na koncu zmagata v svoji bazi, to je v krogu rodbine, kjer sta si tudi pridobivala svoje prve socialne izkušnje.

Kdo je pravzaprav Žmurko, kaj je žmurko ali Žmurko? Žmurko je vse in nič. Žmurko je za spremembo strašilo za odrasle, obrnjena šiba. Žmurko postane vse, kar je prepovedano, postavi se po robu avtoritetam, misli drugače kot drugi, nekaj nevarno novega je, neznanega, otroci imajo nenadoma svojega zavez-

nika, zavoljo tega pride skoraj do vojske. Žmurko je še naprej (za tiste, ki ne marajo otrok in njihove svobode) uganka, grozovit otrok, nebogljen in tiranski, požrešen in ljubek, skrivnosten kot računalnik, Žmurko sproščena fantazija energija, izum, ki mu niso kos niti Združeni narodi! To pa je že res grozovit izziv, ki mora mora priti pred Združene narode na občini.

V originalu beremo Mugnog-Kinder. Otroci v zahodnem Berlinu imajo velik živalski vrt in prav gotovo jim dela veliko veselja mali in hitri mungo. Mugnog je posrečena skovanka iz istih črk. V zagrebškem mladinskem gledališču so se domislili Žburka. Mi pa Žmurka, kar je spet čisto po naše. Mugnog-Žburko-Žmurko - skrito znamenje, skrivnost, dogovor.

V prevodu je šlo za ponašitev celotnega besedila. »Dobeseden« prevod bi bil kot kakšna tuja dogodivščina, s ponašitvijo pa otroci prepoznavajo sebe na odru in znano okolje. In seveda, če že naš miličnik, naš predsednik občine, potem le kot posamezna humorna eksemplarja, ne kot cela zvrst. Generala pa smo uvozili.

V sezoni 1975 - 1976 smo na našem odru uprizorili MAKSA ŽVIŽGAČA. Takrat smo se prvokrat srečali z igr avtorjev iz popularne zahodnoberlinske gledališke skupine, ki se predstavlja pod imenom GRIPS. To so igralci, režiserji, dramatik, scenografi, glasbeniki, ki skupaj pišejo, komponirajo, ustvarjajo, igrajo igre samo za otroke in opravljajo torej nadvse hvaležno delo. Skupina je najprej nastopala v velikem satiričnem kabaretu. Ko se je »odcepila«, je vzela s sabo vso znano kabaretno prtljago pa tudi dovršen del Brechtovih izkušenj, njegovih teorij o približevanju igre gledalcu, razkrivanja vloge pa tudi vztrajanja pri zabavi kot poglobitvi prednosti, ki jo ima teater pred vsemi drugimi umetnostmi.

Smeh pri Gripsovcih je predvsem sredstvo antididaktičnega pristopa: z neposredno igro (improvizacijo) na publiko, občutkom za tempo (kabaret), sodobno glasbo in dostopno melodiko songov pa metodičnim poskušanjem, da se mlada publika zabava v procesu racionalnega spoznavanja (spoznanja). GRIPS je emancipatorsko gledališče (ki osvobaja, osamosvaja, razvija občutek samovrednotenja). Zajema tako imenovano anti-avtoritativno fazo (tudi Maks Žvižgač itd.). To fazo je razumeti kot proces socializacije otroka. Domala vse njihove igre se dogajajo znotraj družine, v kateri dobiva otrok prve socialne izkušnje. Vsak družbeni sistem skuša ustvariti svojo obliko, svojo strukturo družine, vse družine po svetu pa imajo svojo skupno funkcijo: v okviru te primarne socializacije nudijo otroku prve izkušnje. Tu spoznava otrok vlogo spolov (spolna identifikacija), pridobiva določene poteze moralne zavesti, motivacije za delo. Določa se mu tudi govorni obseg. Iz te primarne in kasneje v šoli sekundarne socializacije se otroku odpi-

ra pot k svobodnemu, avtonomnemu človeku, ki se ne bo plašno oprijemal avtoritet in družbenih regulativov kot nujne prisile. Pomembno vlogo opravlja pri tem gledališče.

Preden so se Gripsovcii lotili te hvaležne naloge, je bilo gledališče za otroke na Nemškem pojmovano kot gledališče novoletnih bajk. Zadaj je bil kajpak dobičarski račun, kako zaslužiti denar brez večjega navora. Po zgledu iger GRIPS, ki so nenadoma postale zanimive s te donosne plati, konjunktorno blago, so ubrala podobno pot še druga gledališča. V zadnjem času pa skupino hudo napadajo, češ da širi komunistično propagando pa - abotno podtikanje - da posredno podpira teroristično skupino Bader-Meinhof! Posledica teh napadov: da so temu dobro mislečemu, angažiranemu gledališču prepovedali nastopati v mnogih okoliših Berlina pa tudi po nekaterih večjih mestih zahodne Nemčije. Kljub temu, da so Gripsovcii pred leti začeli prejemati državno subvencijo kot uspešno in umetniško pa tudi politično nesporni. Kakor koli že, nevesela bilanca lanske sezone je vsekakor, da se gledališča ponovno vračajo k sladkobnim adaptacijam Grimmovih pravljic. Bodisi zavoljo trdoživosti meščanskih tradicij in odpora do levo usmerjene skupine Grips, bodisi zavoljo domnevne preživelosti, šablonizacije njihovih vedno novih in novih iger za otroke. A otroci nenehno rastejo in ob novih generacijah se dobra stvar le brusi, ne pa izrabi. Prepričani pa smo tudi, da imajo trenutno že marsikaj zanimivega po predalih in skušali bomo kaj več poizvedeti. Mugnog bo zdaj star menda natanko sedem let. Pri nas pa je Žmurko novorojenček, zelo hitro raste, ko to zapisujemo, in želimo mu veliko sreče in uspeha v življenju na odru!

Programmposter: Rainer Hackfeld

Aufführungsrechte
 beim Verlag der Autoren, Frankfurt/M.

Rolle
 Jörg Friedrich
 Bürger Heymann

Bild und Kostume
 Waltraut Mau
 Axel Reinhardt

Technik
 Andreas Kuhn

Regieassistenz
 Elke Immer

Lehrling
 Gaby Go

Arbeiter
 Wolfgang Immenhousen

Vorarbeiter
 Jörg Friedrich / Helmut Kraus

os spielen:
 Rainer Reich
 Volker Kraus

Musik: Bürger Heymann
 Liedertexte: Volker Ludwig

Die Rückzugsmaschine
 1 Theaterstück für Menschen ab 6
 von Reiner Lücker und Stefan Reissner
 Lieberlexe: Volker Ludwig

Insgesamt über 100 Nachzuelementen in elf Sprachen, Auführungsrechte: Verlag der Autoren

1974: Die Rückzugsmaschine
 1973: Ruhe im Karantän
 1972: Doof blüht doof
 1971: Trummi Kaputt
 1970: Mannemann!
 1970: Balla Male Hüpe und Artur
 1971: Mungo Kinder!
 1969: Mr. Kimball Praeferting
 1969: Stokerkok und Mülligitt (Brüder-Grimm-Freil)

... daß die Arbeiter selbst bestimmen, was sie tun.“
 nicht erreicht, die jedoch zu dem Träumen führt, die realisiert werden müssen.
 Stückes wollen sie, wenigstens mitbestimmen“, sie wissen jedoch, daß auch das noch
 dung; sie haben nicht zu bestimmen, ihnen gehört die Maschine nicht. Am Ende des
 der Maschine und dessen Bestäher befragen, die erkennen die Ursache ihrer Entfrem-
 tem wird bewußt, daß sie von Robotern werden, so lange sie sich nur als Handlanger
 einige Grundvorheiten und -verhältnisse durch das Lachen zu verneinen: Den Arbeit-
 zagen, sondern versucht durch verzerrte und verzerrte Überprüfungen
 Das Stück zeigt entzerrtes Arbeit. Es will kein naturalistisches Abbild der Arbeit
 sehen, eines Tages fängt sich wieder, an einer Veränderung auch mitzuführen.
 Unsere Hoffnung ist, daß Kinder, die lernen, die Welt als ein veränderbares Gelände zu
 sehen einen Großteil ihres Lebens verbringen, zeigen sie freilich nicht.
 Zusammenhalt. Die Arbeitserfahrungen als ein soziales Phänomen, als einen Ort, an dem Men-
 schen leben, wie Fließbänder arbeiten und wie sie sich an diesen Fließbändern bewegen
 nicht kindgemäß“ zu unterhalten.
 stimmt — warum sind die Eltern kaputt, warum nicht das Geld nicht —, hat als
 boren, die in der Südde oder zu Zeiten des Prinzen Eisenherz spielen, was aber neben-
 an geschickt, hinter dem Fabrikator, die soziale Wirklichkeit, die auch ihr Leben be-
 weit überhaupt läßt magst die Augen umkreisen. Den Kindern werden Abenteuer ge-
 werden die Fischer in ihren Märchenbüchern, die zwischensich die Lachen und die Ter-
 erheben Freiheit, indem sie Bäume der monströsen Riesensäu zu schaffen gegenüber der brutal
 Einige Forderungen machen und wie sie sich an diesen Fließbändern bewegen, die
 den Arbeit, macht keinen Spaß, läßt mich in Ruhe.“
 geracht ist, die anders bewältigt. Viele Eltern kaputtieren, wenn Kinder sie um Auskunft
 Das Stück „Die Rückzugsmaschine“ beschreibt eine Welt, die den Kindern nicht nahe-

Ganz kluge Anmerkungen für Große

KINDER KISTE
 KINDERMODE AUS
 DÄNEMARK, SCHWEDEN
 UND FINLAND
 1 BERLIN 15
 KURFÜRSTENDAMM 202

Kinderzentrum Berlin
 FST-WORKSHOP
 FÜR KINDER E.V.
 1 BERLIN 41
 RONNEFÜRSTSTRASSE 3
 TEL.: 031 851 85 16 26

Hallo, Du kannst Mitglied im rororo rotfuchs Club werden! Wie, sagt Dir der rotfuchs Club, 2057 Reinbek, Postfach. Hier eine kleine Auswahl der neuesten rororo rotfuchs-Bücher:

- Heilmuth Costard **Herrsbars Reise ins Land der Farb-Bilderbuch.** (5-8-Jahre, Band 37 / DM 3,-)
- Allenburger/Greife **Das Wunder von Bambe** Bilder von Doris Meyer (5-8-Jahre, Band 45 / DM 4,-)
- Wilhelm Schöte **Hampelde, Hampelantenn**, und andere Hampelliere zum andern Farb-Bilderbuch, (5-8-Jahre, Band 49 / DM 3,-)
- Cesare Zavattini **Das Wunder von Bambe** Bilder von Doris Meyer (9-13-Jahre, Band 50 / DM 2,-)
- Jan Schliebs **Fuchs-Jux** Comic strips, Farb-Bilderbuch (ab 4-Jahre, Band 51 / DM 4,-)
- Michael Hyde **Bei den Nootsa-Indianern** Aus dem Tagebuch des Schiffschmiedes John Jewett (9-14-Jahre, Band 52 / DM 0,-)
- Nicolas Born **Olou und Ilou** Abenteuer in der vierten Dimension. (ab 12-Jahre, Band 42 / DM 2,80)
- Walter Kempowski **Der Hahn im Nacken** Mini-Geschichten, Bilder von Friedrich Köhlsaat, Farb-Bilderbuch (5-8-Jahre, Band 43 / DM 2,80)
- Mein Vater ist aber stärker!— Spaß- und Streifgeschichten. Bilder von Edith Schindler. (6-10-Jahre, Band 44 / DM 2,80)
- Miriam Schöte **Umi wird Jäger** (7-11-Jahre, Band 46 / DM 2,80)
- James Marshall **Egon und Agathe** Farb-Bilderbuch (4-7-Jahre, Band 47 / DM 4,80)

Die Geschichte von Trummi kaputt

rororo rotfuchs — Reihe, Band 36. 64 Seiten, 2,80 DM

Wesdortner Buchladen Kollektive
 keine Privatien Profite
 WESEDORTNER BUCHLADEN KOLLEKTIVE
 KEINE PRIVATEN PROFITE

Wesdortner Buchladen Kollektive
 SACHEN UND PROSA WARM?
 WESEDORTNER BUCHLADEN KOLLEKTIVE
 KEINE PRIVATEN PROFITE

Spielchen - lesen - lernen
 WESEDORTNER BUCHLADEN KOLLEKTIVE
 KEINE PRIVATEN PROFITE

Die große GRIPS-Parade
 Eine Schauplatz für Kinder: Alle A-lieder zum Mitlingen, an den
 wichtigsten Stellen des GRIPS-Theaters für Kinder in Berlin.
 1. Die große GRIPS-Parade
 2. Die große GRIPS-Parade
 3. Die große GRIPS-Parade
 4. Die große GRIPS-Parade
 5. Die große GRIPS-Parade
 6. Die große GRIPS-Parade
 7. Die große GRIPS-Parade
 8. Die große GRIPS-Parade
 9. Die große GRIPS-Parade
 10. Die große GRIPS-Parade
 11. Die große GRIPS-Parade
 12. Die große GRIPS-Parade
 13. Die große GRIPS-Parade
 14. Die große GRIPS-Parade
 15. Die große GRIPS-Parade

Mannemann!
 Schallpläne für Kinder vom GRIPS-Theater in Berlin.
 1. Mannemann!
 2. Mannemann!
 3. Mannemann!
 4. Mannemann!
 5. Mannemann!
 6. Mannemann!
 7. Mannemann!
 8. Mannemann!
 9. Mannemann!
 10. Mannemann!
 11. Mannemann!
 12. Mannemann!
 13. Mannemann!
 14. Mannemann!
 15. Mannemann!

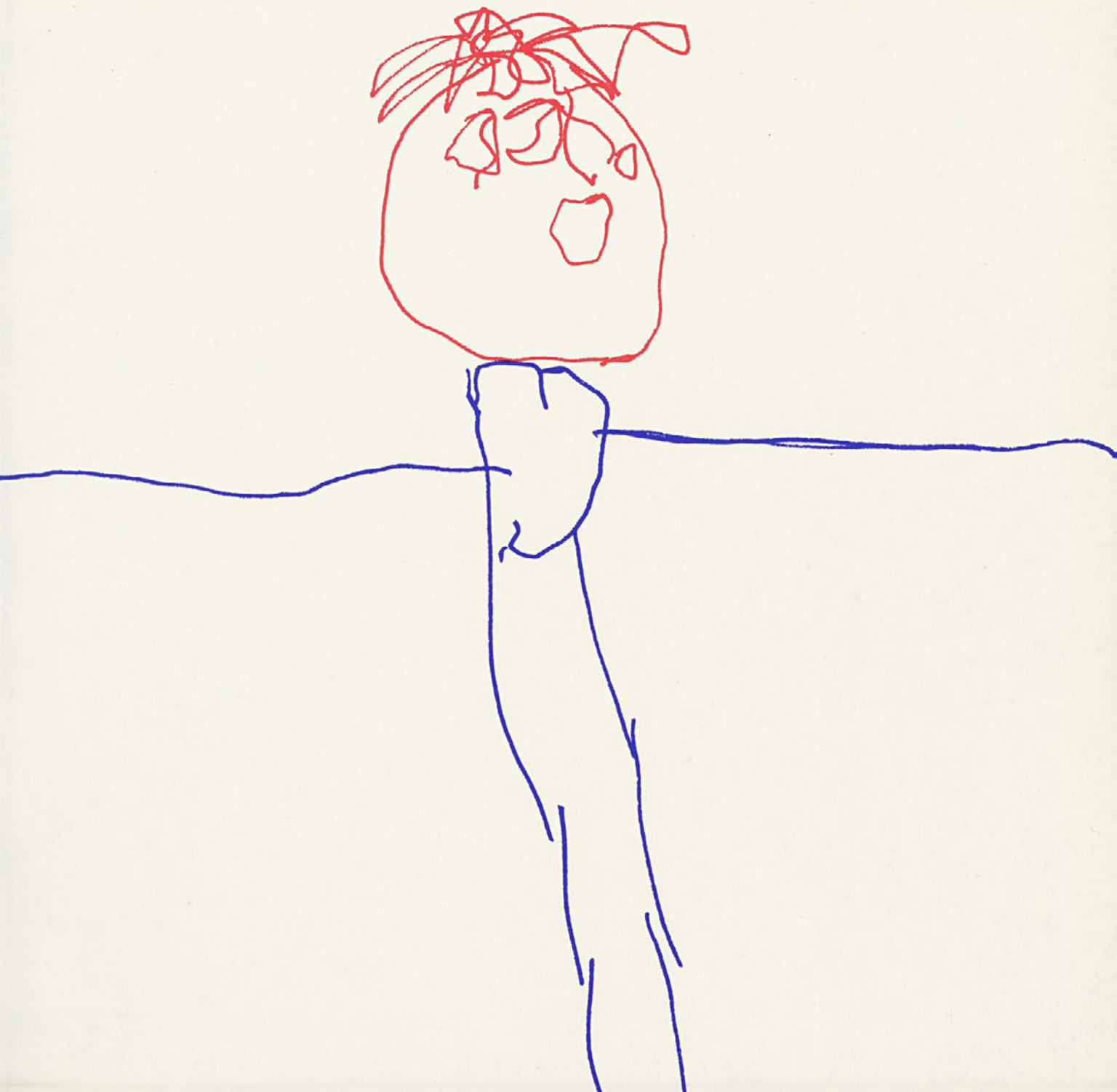
Balle, Maille Hüpe und Artur
 Kinderstück von GRIPS-Theater in Berlin.
 1. Balle, Maille Hüpe und Artur
 2. Balle, Maille Hüpe und Artur
 3. Balle, Maille Hüpe und Artur
 4. Balle, Maille Hüpe und Artur
 5. Balle, Maille Hüpe und Artur
 6. Balle, Maille Hüpe und Artur
 7. Balle, Maille Hüpe und Artur
 8. Balle, Maille Hüpe und Artur
 9. Balle, Maille Hüpe und Artur
 10. Balle, Maille Hüpe und Artur
 11. Balle, Maille Hüpe und Artur
 12. Balle, Maille Hüpe und Artur
 13. Balle, Maille Hüpe und Artur
 14. Balle, Maille Hüpe und Artur
 15. Balle, Maille Hüpe und Artur

Pesem o televiziji

Pri nas imamo vse, kar si želimo,
prižgan je televizor noč in dan,
presrečni vsi na kupu se tiščimo
in buljimo ko nori tja v ekran.
Celo v kopalnici ga že imamo,
montirali ga bomo še v klozet,
ko jemo, jesti tudi več ne znamo,
med buljenjem po obleki teče jed.
Namesto nohtov režemo si prste,
sladkamo turško kavo si s soljo,
ne govorimo, taki smo kot krste,
vsi nemi, tihi, mrki spat gremo.

Gledališki list Slovenskega ljudskega
gledališča Celje, sezona 1978-79, št. 2.
Rainer Hachfeld: Žmurkovi otroci. (Mu-
gnog-Kinder.) - Predstavniki: upravnik
in umetniški vodja Igor Lampret - Ured-
nik: Janez Žmavc - Naklada 1200 izvo-
dov - Cena 5 dinarjev - Tisk Cinkarna
Celje

- Design Počivašek, Domjan

»Maks Žvižgač« v naši uprizoritvi

Anica Kumrova, Jože Pristov, Janez
Starina, Ljerka Belakova

